

Základní škola a Mateřská škola Majetín

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ
PROGRAM PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

„Do přírody krok po celý rok“

Motto: "Jen si, děti, všimněte, co je krásy na světě."

(Jan Čarek)

Zpracovaný podle RVP PV

Zpracovala: Dagmar Dvorská

Na tvorbě se podílel kolektiv pedagogických pracovníků MŠ

Obsah

Zpracovala: Dagmar Dvorská	1
1. Identifikační údaje o mateřské škole	6
2. Obecná charakteristika školy	7
3. Podmínky předškolního vzdělávání.....	8
3.1 Věcné podmínky	8
3.2 Životospráva.....	8
3.3 Psychosociální podmínky	9
3.4 Organizace.....	10
3.5 Obvyklý režim dne v naší MŠ – dopoledne, odpoledne.....	12
3.6 Řízení mateřské školy	12
3.7 Pedagogické a personální zajištění	13
3.8 Spoluúčast rodičů.....	14
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	15
3.9.1 Materiální podmínky.....	15
3.9.2 Organizační podmínky	15
3.9.3 Personální podmínky.....	16
3.9.4 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole.....	16
3.10 Podmínky vzdělání dětí nadaných	16
3.10.1 Materiální podmínky.....	17
3.10.2 Organizační podmínky.....	17
3.10.3 Personální podmínky.....	17
3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	17
3.11.1 Adaptační program	17
3.11.2 Materiální podmínky.....	18
3.11.3 Organizační podmínky.....	18

3.11.4	Personální podmínky	18
3.12	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	19
3.12.1	Materiální podmínky	19
3.12.2	Organizační podmínky	19
3.12.3	Personální podmínky	19
3.13	Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví	20
4.	Organizace vzdělávání	21
4.1.1	Mateřská škola má v provozu dvě třídy:	21
4.1.2	Děti jsou zařazovány do tříd dle věku	21
5.	Charakteristika vzdělávacího programu	24
5.1	Zaměření školy	24
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	24
5.2.1	Kompetence k učení	25
5.2.2	Kompetence k řešení problémů	26
5.2.3	Kompetence komunikativní	26
5.2.4	Kompetence sociální a personální	27
5.2.5	Kompetence činnostní a občanské	28
5.3	Metody a formy vzdělávání	29
5.4	Zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	30
5.4.1	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami	30
5.4.2	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného dítěte nebo mimořádně nadaného dítěte	31
5.4.3	Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP	32
5.5	Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let	33
6.	Vzdělávací oblast	35

6.1	Integrovaný blok „Vlaštovičko let“	35
6.1.1	Dítě a jeho tělo	35
6.1.2	Dítě a jeho psychika.....	36
6.1.3	Dítě a ten druhý.....	38
6.1.4	Dítě a společnost.....	39
6.1.5	Dítě a svět	40
6.2	Integrovaný blok „Vánoční cinkání“	41
6.2.1	Dítě a jeho tělo	41
6.2.2	Dítě a jeho psychika.....	42
6.2.3	Dítě a ten druhý.....	43
6.2.4	Dítě a společnost.....	44
6.2.5	Dítě a svět	45
6.3	Integrovaný blok „Čas bílých vloček“	45
6.3.1	Dítě a jeho tělo	46
6.3.2	Dítě a jeho psychika.....	47
6.3.3	Dítě a ten druhý.....	48
6.3.4	Dítě a společnost.....	49
6.3.5	Dítě a svět	50
6.4	Integrovaný blok „Díváme se kolem sebe“	51
6.4.1	Dítě a jeho tělo	51
6.4.2	Dítě a jeho psychika.....	52
6.4.3	Dítě a ten druhý.....	53
6.4.4	Dítě a společnost.....	54
6.4.5	Dítě a svět	55
6.5	Integrovaný blok „Těšíme se na léto“	56
6.5.1	Dítě a jeho tělo	56

6.5.2	Dítě a jeho psychika.....	57
6.5.3	Dítě a ten druhý.....	59
6.5.4	Dítě a společnost.....	59
6.5.5	Dítě a svět	60
6.6	Témata integrovaných bloků.....	61
6.6.1	Vlaštovičko let'	61
6.6.2	Vánoční cinkání	61
6.6.3	Čas bílých vloček.....	62
6.6.4	Díváme se kolem sebe	62
6.6.5	Těšíme se na léto	62
7.	Evaluační systém a pedagogická diagnostika.....	63
7.1	Oblasti autoevaluace:.....	63
7.2	Prostředky autoevaluace.....	63
7.3	Časový plán, odpovědnost učitelů	64
7.3.1	Vnitřní systém (hodnocení ze strany pedagogů, dalších zaměstnanců a dětí).....	64
7.3.2	Vnější systém (hodnocení ze strany rodičů, pedagogů ZŠ a dalších odborníků včetně ČŠI).....	65
8.	Zdroje:	66

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Adresa školy:	Základní a mateřská škola Majetín příspěvková organizace Školní 126, 751 03 Majetín
Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „DO PŘÍRODY KROK PO CELÝ ROK“
Zřizovatel školy:	Obec Majetín Lipová 25, 751 03 Majetín
Ředitelka školy:	Mgr. Markéta Čecháková
Kontakty na zařízení:	e-mail: zs.majetín@seznam.cz
ZŠ	775 474 910
MŠ	773 276 168 - třída Koťátka 774 474 904 - třída Berušky
ŠJ	775 474 905
Bankovní spojení:	ČÚ: 1885171329/0800
IČO:	75029464
DIČ:	CZ75029464
IZO:	107626276
Součástí školy:	ZŠ, MŠ, ŠD a ŠJ
Kapacita MŠ:	55 dětí
Provoz MŠ:	6.30 – 16.00 hod.
Počet tříd:	2
Číslo jednací:	116/22
Platnost dokumentu:	od 1. 9. 2022 - neurčito
Schváleno na pedagogické radě:	30. 8. 2022
Razítko a podpis ředitele:	

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola v Majetíně je vesnické dvoutřídní smíšené předškolní zařízení pro děti ve věku od 2,5 do 7 let. Naše mateřská škola se zaměřuje na environmentální výchovu, umožňujeme dětem osobní zkušenost s přírodou. V rámci environmentální výchovy pomáháme dětem zažívat krásu a tajemství přírody, učíme je přírodu milovat a mít k ní úctu.

Obec Majetín se nachází v okrajové části Olomouckého kraje. Do Majetína se lze dopravit autobusovou dopravou a to z Olomouce i z Přerova. Vlakové spojení máme ve vedlejší vesnici Brodku u Přerova vzdálené 2 km od naší obce.

Kapacita MŠ je 55 dětí. Budova mateřské školy není typizovaná. Část, která byla součástí ZŠ (bývalý učitelský byt), byla postavena v roce 1842. Nová panelová přístavba byla dokončena v roce 1968. V roce 2006 se uskutečnila plánovaná oprava budovy MŠ. Půdní prostor byl nově přestavěn a došlo k rozšíření prostoru o jedno oddělení. V září byla stavba kolaudována.

Od školního roku 2009/2010 byla místnost využívána jako nová třída pro starší a předškolní děti.

V přízemí je třída nejmladších dětí, šatny, jídelna, kancelář, sociální zařízení pro děti i pro dospělé.

V každé třídě pracují dvě pedagogické pracovnice, provozní pracovnice, podle aktuální potřeby rovněž asistent pedagoga.

Prostory MŠ jsou vybaveny tak, aby splňovaly podmínky pro vzdělávací činnost.

Strava se dováží ze školní stravovny, která je v samostatném objektu mimo MŠ. Dveřmi je MŠ spojena se ZŠ. Celá budova má plynové topení, voda přichází z vodovodního řádu.

Zahrada má dřevěnou chatku, která slouží k úschově hraček a cvičebného náradí. Na zahradě jsou dvě pískoviště, skluzavka, houpačky, lavičky a stolky. Nevýhodou je, že zahrada není při budově MŠ.

3. PODMÍNKY PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 VĚCNÉ PODMÍNKY

- všechny vnitřní i venkovní prostory MŠ splňují hygienické i bezpečnostní normy dle platných předpisů
- vybavení MŠ hračkami, pomůckami a materiály je na dobré úrovni, postupně se obměňují a dokupují, jsou umístěny tak, aby si je děti mohly půjčovat a uklízet samostatně
- herny jsou vybaveny náčiním a náradím pro pohybové aktivity – lavičky, švédská bedna, rovnovážný had, žebřík, překážky, padák, Polykarpova stavebnice aj. (některé náčiní si třídy dle potřeby půjčují)
- třídy a šatna byly vybaveny novým a moderním nábytkem
- výzdoba prostor je tvořena dětskými pracemi, výrobky
- prostory školní zahrady jsou vybaveny tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity (pískoviště, hračky, skluzavka, houpačky)
- všechno vybavení zahrady je průběžně opravováno dle aktuálního stavu

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností zlepšit vybavení v MŠ – více prvků na pohybové aktivity, doplnit hračky vhodné pro dvouleté děti.

3.2 ŽIVOTOSPRAVA

- dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava
- je zachována vhodná skladba jídelníčku a dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů
- mezi jídly jsou dodržovány vhodné intervaly
- respektujeme chutě dětí, je nepřijatelné děti do jídla nutit
- děti se učí samy si přinést jídlo, odnést nádobí, určit si velikost porce apod.
- malým dětem s jídlem pomáháme

- po celý den je ve třídách zajištěn pitný režim, mají možnosti výběru, děti jsou k pití podněcovány
- na školní zahradě je také dětem zajištěn pitný režim. Děti si nosí v batůžku láhev s pitím.
- organizace dne je flexibilní, aby se v průběhu dne mohl přizpůsobit potřebám dětí a aktuálním situacím
- rodiče mohou přivádět po dohodě děti do školy i v průběhu dopoledne nebo si je naopak dříve vyzvedávat
- dětem zajišťujeme pravidelný dostatečně dlouhý pobyt venku s výjimkou klimatických podmínek. (mráz pod -10, náledí, silný vítr nebo déšť, inverze apod.)
- dětem je umožněn dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru mateřské školy – venkovní terasa, tělocvična v ZŠ.
- jsou dodržovány individuální potřeby dětí – aktivity, spánek, odpočinek
- dětem s nižší potřebou spánku je nabízen jiný klidný program namísto odpočinku na lůžku
- zaměstnanci se sami chovají podle zásad zdravého životního stylu a jsou vzorem pro děti

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností zlepšit stravování – zařazování více zeleniny a ovoce, dodržovat 2 hodinový pobyt dětí venku s výjimkou nevhodného počasí

3.3 PSYCHOSOCIÁLNÍ PODMÍNKY

- všichni zaměstnanci vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- snažíme se, aby u nás děti nacházely potřebné zázemí, duševní pohodu i soukromí a měly možnost pracovat svým tempem
- nově příchozím dětem je umožněna postupná adaptace
- pedagogové respektují potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování, děti nepřetěžují

- všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno či naopak
- je dodržován řád školy a režim dne
- děti se učí daným pravidlům a soužití v kolektivu
- komunikujeme citlivě a nenásilně, dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů
- vzdělávací nabídka odpovídá potřebám dětí předškolního věku
- dospělí podporují děti ke vzájemné spolupráci, důvěře, toleranci a solidaritě
- pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných patologických jevů u dětí)
- vyhýbáme se negativním slovním komentářům a podporujeme děti v samostatnosti

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností zlepšit a nadále se ve své praxi zdokonalovat - školení.

3.4 ORGANIZACE

- režim dne je dostatečně pružný, aby umožňoval reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby a zájmy
- děti nacházejí potřebné zázemí, klid a bezpečí
- snažíme se, aby spontánní a řízené činnosti byly vyvážené, abychom děti podněcovali k vlastní aktivitě, k poznávání, objevování, experimentování, k získávání dovedností jak v činnostech frontálních, skupinových či individuálních
- snažíme se vyhovět případné potřebě dítěte po soukromí- vytvářením klidných koutků ke hře i odpočinku
- děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby jí mohly dokončit nebo v ní později pokračovat
- do denního programu pravidelně zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity

- pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky
- děti mají možnost účastnit se nabízených kroužků – pohybový, výtvarný, dramatický a taneční. U starších dětí - předplavecký kurz, saunování a lyžování.

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností nabídnout více kroužků.

3.5 OBVYKLÝ REŽIM DNE V NAŠÍ MŠ – DOPOLEDNE, ODPOLEDNE

6.30 – 8.00 HOD.	- SCHÁZENÍ DĚTÍ - HRY PODLE VÝBĚRU - INDIVIDUÁLNÍ ČINNOSTI
8.00 – 9.00 HOD.	-KOMUNITNÍ KRUH - ČINNOSTI DLE TÉMAT V TVP
9.00 – 9.30 HOD.	- HYGIENA, SVAČINA, HYGIENA
9.30 – 11.30 HOD.	- POBYT VENKU - NÁHRADNÍ ČINNOSTI
11.30 – 12.00 HOD.	- HYGIENA, OBĚD, HYGIENA
12.00 – 12.30 HOD. 12.00 – 13.45 HOD.	- ODCHOD DĚTÍ DOMŮ - ODPOČINEK - KLIDOVÉ ZAMĚSTNÁNÍ
13.45 – 14.15 HOD.	- HYGIENA, ODPOLEDNÍ SVAČINA, HYGIENA
14.15 – 16.00 HOD.	- HRY A ČINNOSTI PODLE ZÁJMU DĚTÍ - INDIVIDUÁLNÍ ČINNOST - POBYT VENKU - ROZCHÁZENÍ DĚTÍ

3.6 ŘÍZENÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

- všichni zaměstnanci jsou podřízeni ředitelce školy, ta vyhodnocuje práci všech zaměstnanců a motivuje ke vzájemné spolupráci a vytváří vhodné

podmínky pro další profesní růst a systematické vzdělávání jednotlivých pracovníků

- jasně jsou vymezeny povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků
- je vytvořen vnitřní i vnější informační systém
- při vedení zaměstnanců je vytvořeno ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojit spolupracovníky do řízení MŠ, respektovat jejich názor a nápady, podporovat jejich spoluúčast na rozhodování o zásadních otázkách školního programu
- týmová práce na pracovišti a možnost spolupráce s rodiči
- při plánování vycházet z předchozí analýzy a využívat zpětnou vazbu
- kontrolní a evaluační činnost zahrnuje všechny stránky chodu mateřské školy
- MŠ spolupracuje se zřizovatelem ZŠ, organizacemi v místě MŠ a s odborníky za účelem zajištění kvalitního vzdělávání dětí
- Na vypracování školního vzdělávacího programu se podílí kolektiv pedagogických pracovníků

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností přenést kompetence na realizaci změn v jednotlivých oblastech na učitelky.

3.7 PEDAGOGICKÉ A PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

- všechny učitelky mají odbornou kvalifikaci
- pedagogické pracovnice se starají o výchovu a vzdělávání dětí, jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem
- pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně
- pedagogické působení je založeno na systematickém uplatňování pedagogické diagnostiky, výchova je pojmána jako důsledné rozvíjející, nikoliv omezující, s oporou o pozitivní rysy dítěte
- ředitel podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů, vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání

- služby učitelů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče
- ve třídách je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti dle stanovených úvazků pedagogických pracovníků
- zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem
- pracovní tým má jasně vymezená pravidla a povinnosti
- specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (logopedie, speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, aj.)

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností zlepšit a nadále se pravidelně vzdělávat, doplňovat si odbornost v DVPP v oblasti: 2-3 letých dětí. Spolupracovat s jinou mateřskou školou, předávání poznatků a zkušeností.

3.8 SPOLUÚČAST RODIČŮ

- spolupráce funguje na základě partnerství, rodiče respektujeme a vycházíme jim vstříc
- sledujeme konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snažíme se jim porozumět a vyhovět
- škola pravidelně informuje rodiče dětí o dění ve škole, a to pomocí školních nástěnek a denního kontaktu formou konzultací – hodnotit chování, úspěchy i neúspěchy dítěte, dle potřeby doporučit odbornou pomoc – logopeda, psychologa či jiného specialistu
- informujeme rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení
- zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad

- rodiče jsou zváni na všechny akce pořádané školou a dle možností se zapojují do přípravy

Výhledy (zlepšení podmínek): Máme v plánu dle kompetenčních, finančních, materiálních, organizačních, legislativních, časových a personálních možností zlepšit vztah mezi rodičem a pedagogem – více společných akcí.

3.9 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Jsme připravení vytvářet podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti věcného prostředí, životosprávy, psychosociálních podmínek, organizace, personálního a pedagogického zajištění a spolupráce mateřské školy s rodinou podle školského zákona a vyhlášky č. 27/2016.

3.9.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

V případě docházky dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními zajistíme materiální podmínky v oblasti edukační, hygienické a sebeobslužné podle potřeb tohoto dítěte tak, aby mohla být co nejvíce rozvíjena jeho samostatnost.

3.9.2 ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Zabezpečíme uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností – formy a metody vzdělávání.

Zabezpečíme realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.

Pomůžeme dítěti osvojit si specifické dovednosti v úrovni odpovídající jeho individuálním potřebám a možnostem. Zaměříme se na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky a na stupeň postižení a věk dítěte.

Počet dětí ve třídě bude v případě potřeby snížen v souladu s právními předpisy.

3.9.3 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

V případě potřeby zajistíme přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Zabezpečíme spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství.

3.9.4 SYSTÉM PÉČE O DĚTI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI V MATEŘSKÉ ŠKOLE

- PLPP, IVP sestavuje učitel a má písemnou podobu, dle zprávy z PPP
- před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory o metodách práce s dítětem, způsob kontroly
- bude stanoven termín pro přípravu PLPP, IVP
- učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonným zástupcem
- zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy

Výhledy (zlepšení podmínek): V případě potřeby rozvinout spolupráci se školskými poradenskými zařízeními v této oblasti (PPP, SPC Olomouc...)

3.10 PODMÍNKY VZDĚLÁNÍ DĚTÍ NADANÝCH

Za nadané dítě se podle vyhlášky č. 27/2016 považuje dítě, které při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadané dítě se považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Vytváříme podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

3.10.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Nabízíme dostatek výtvarných pomůcek. Využíváme stolní a deskové hry. MŠ je vybavena polytechnickou dílnou s nářadím a venkovní terasou.

Máme dostatek sportovního náčiní a nářadí, školní zahrada umožňuje míčové hry, je vybavena herními prvky, které umožňují rozvoj hrubé motoriky.

3.10.2 ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Dětem jsou nabízeny hudební, taneční a výtvarné aktivity. Děti navštěvují různé kulturní akce.

Účastníme se kulturních a sportovních akcí nabízených ZŠ Majetín a OÚ Majetín, který je našim zřizovatelem.

V tématech jsou nabízeny exkurze, přednášky, přírodovědné pokusy, experimenty, výlety a vycházky.

Děti se seznamují s různými výtvarnými technikami, účastníme se výtvarných soutěží.

3.10.3 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Učitelé si doplňují vzdělání v rámci samostudia a akreditovaných vzdělávacích seminářích.

Všichni pedagogové splňují požadovanou kvalifikaci pro práci v MŠ.

Výhledy (zlepšení podmínek): V případě potřeby rozvinout spolupráci s PPP v této oblasti.

3.11 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

3.11.1 ADAPTAČNÍ PROGRAM

U dětí mladších tří let (dle potřeby také u ostatních dětí) vytváří třídní učitelky podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Bereme zřetel na potřeby rodičů, zájem dítěte a jeho dobrý stav v MŠ je pro nás prioritou.

3.11.2 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Děti mladší tří let budou zařazovány do třídy Koťátek.

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro tuto věkovou skupinu, v šatnách je dostatečný prostor na náhradní oblečení.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

3.11.3 ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

3.11.4 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

V případě potřeby bude v této třídě zajištěna chůva. Učitelky zajistí zejména pedagogické činnosti a chůva činnosti pečovatelské (hygiena, stolování, oblékání apod.).

Výhledy (zlepšení podmínek): V případě potřeby přijmout nepedagogického pracovníka s odbornou způsobilostí pro výkon chůvy. Vzhledem k přijatým 2,5

letým dětem podle § 2 odst. 6 vyhlášky o předškolním vzdělávání snížit počet dětí ve třídě Koťátek.

3.12 JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Mateřská škola poskytuje dětem, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, podporu v osvojování si českého jazyka a to vypracováním PLPP.

3.12.1 MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Pro děti s odlišným mateřským jazykem zajistíme vhodné didaktické a edukační pomůcky (Hravá logopedie, Hrajeme si s abecedou, Šimonovy pracovní listy, Mluvení je hra, Řídkanky pro rozvoj řeči a další).

Pedagog zapůjčuje edukační pomůcky k procvičování českého jazyka domů.

3.12.2 ORGANIZAČNÍ PODMÍNKY

Pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání je mateřská škola povinna, kde jsou alespoň 4 cizinci v předškolním vzdělávání vytvořit skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání ve znění pozdějších předpisů. Jazyková příprava je po té rozdělena do více příprav v průběhu týdne. Tímto mateřská škola zajistí dostatečnou znalost českého jazyka, které jim umožní bezproblémové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce.

3.12.3 PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagogové postupují dle PLPP a využívají individualizované práce s dětmi. Zabezpečí spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, logopedem.

Výhledy (zlepšení podmínek): V případě potřeby rozvinout spolupráci se školskými poradenskými zařízeními v této oblasti (PPP, SPC Olomouc). V případě potřeby si budou pedagogové doplňovat vzdělání v rámci samostudia nebo na

seminářích speciálních pedagogů dle nabídky akreditovaných pracovišť a aktuální potřeby.

3.13 PODMÍNKY K ZAJIŠTĚNÍ BEZPEČNOSTI A OCHRANY ZDRAVÍ

Organizace výchovně vzdělávacího procesu je zpracována a realizována s ohledem na požadavky ochrany a bezpečnosti zdraví všech zúčastněných.

Po celou dobu práce s dětmi, při všech aktivitách pořádaných mateřskou školou odpovídají za bezpečnost dětí pedagogičtí pracovníci mateřské školy, a to od doby převzetí od jeho zákonného zástupce nebo jim pověřené osoby, až do doby jejich předání zástupci nebo jím pověřené osobě. Z důvodu bezpečnosti musí být dítě při příchodu i odchodu z MŠ doprovázeno rodiči nebo pověřenou osobou (nestačí dítě doprovodit jen ke vchodu MŠ, musí být po převlečení v šatně předáno učitelce do třídy). Bez písemného zplnomocnění nesmí učitelka vydat dítě sourozenci mladšímu 15 let nebo jiné osobě. Trvalejší pověření je možno zaznamenat do evidenčního listu dítěte nebo tiskopisu – Prohlášení o vyzvedávání dítěte.

Do mateřské školy docházejí pouze děti zdravé, učitelka má právo dítě s podezřením nemoci do mateřské školy nepřijmout (z důvodu snadného přenosu nákazy v kolektivu). Z bezpečnostních důvodů je mateřská škola zajištěna zabezpečovacím zařízením, každá třída i kuchyň mají svůj zvonek

Výhledy (zlepšení podmínek): Průběžná kontrola dodržování nastavených bezpečnostních a organizačních pravidel mateřské školy.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1.1 MATEŘSKÁ ŠKOLA MÁ V PROVOZU DVĚ TŘÍDY:

Třída Kotátek

- V této třídě jsou umístěny děti ve věku od dvou do čtyř let.
- Prostředí a vybavení třídy je přizpůsobeno potřebám a hrám dětí.
- Třída je umístěna v přízemí budovy.
- Při každodenních činnostech uplatňujeme formu individuálního přístupu a prožitkového učení.
- Rozvíjíme fyzickou a tělesnou zdatnost
- Děti vedeme k samostatnosti

Třída Berušek

- V této třídě jsou umístěny děti ve věku od čtyř do sedmi let.
- Prostředí a vybavení třídy je přizpůsobeno potřebám a hrám dětí.
- Třída je umístěna v prvním patře budovy školy.
- U dětí se snažíme dosáhnout samostatnějšího myšlení, rozhodování a jednání.
- Připravit je na snazší vstup do základní školy.
- Zaměřujeme se na správnou výslovnost.
- U dětí budeme upevňovat stávající a rozvíjet nové dovednosti a návyky.
- Budeme prohlubovat spolupráci s rodiči hledáním stále nových metod a motivací spolupráce.

4.1.2 DĚTI JSOU ZAŘAZOVÁNY DO TŘÍD DLE VĚKU.

Přijímání dětí

Přijímání dětí do mateřské školy se řídí platnou legislativou a směrnicí ředitelky školy, která určuje kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy.

- Přijímání dětí do mateřské školy je na základě žádosti o přijetí dítěte, ředitelka stanoví po dohodě se zřizovatelem místo, termín a dobu podání

žádostí k přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání pro následující školní rok a zveřejní je prostřednictvím rozhlasu a na stránkách obce.

- Kritéria pro přijetí stanoví ředitelka každý rok před zápisem a jsou veřejná.
- K předškolnímu vzdělávání se přednostně přijímají děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.
- Mateřská škola může přijmout pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, výjimkou je dítě v posledním roce vzdělávání – nemusí být očkováno.
- Dítě může být přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.
- Po ukončení zápisu jsou rodiče písemně informováni zasláním nebo předáním Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ.

Individuální vzdělávání (IV) v MŠ

- IV je jednou z možných forem plnění povinného předškolního vzdělávání. IV může probíhat po celý školní rok, nebo jen po jeho určitou část.
- Zákonný zástupce dítěte musí své rozhodnutí oznámit MŠ nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku.
- Oznámení zákonného zástupce o IV dítěte musí obsahovat – jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte a období, po které bude dítě individuálně vzděláváno a důvody pro IV.
- MŠ doporučí zákonnému zástupci oblasti z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání, ve kterých má být dítě rozvíjeno. MŠ ověřuje, jak si dítě osvojuje očekávané výstupy (schopnosti a dovednosti) v doporučených oblastech.
- Ředitelka školy stanoví termíny k ověření znalostí dítěte na druhou polovinu listopadu a náhradní termín na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen.
- IV může být kdykoliv zrušeno rodičem nebo ze strany MŠ.

Distanční výuka

- Distanční výuka je způsob výuky, které probíhá na dálku. V době uzavření školy z důvodu mimořádných epidemiologických opatření, popř. jiných mimořádných událostí, bude zajištěna distanční výuka pro děti plnící předškolní vzdělávání.

- Na e-mailové adresy zákonných zástupců, popř. osobně, budou zasílána rozpracovaná témata, která budou zahrnovat – motivační pohádku či příběh, básničku, písničku k tématu a pracovní listy na procvičování grafomotoriky, předmatematických představ apod.
- V pravidelných intervalech budou zákonní zástupci vypracované úkoly odevzdávat do MŠ – e-mailem nebo na určené místo v MŠ.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.1 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY

- Naše mateřská škola pracuje se vzdělávacím programem pod názvem: Svět očima dětí
- Byl zpracován v souladu se záměry RVP PV, s jeho rámcovými cíli a kompetencemi jako otevřený dokument umožňující další rozvoj školy.
- Jsme školou, která podporuje zdravý vývoj dítěte a učí děti vnímat a chránit přírodu kolem nás a vážit si svého okolí. Vedeme děti k odpovědnému vztahu k přírodě a pochopení její nenahraditelné ceny pro život všech. Snažíme se o vytvoření pozitivního vztahu k přírodě a vlivem člověka na ni. Naše mateřská škola je zaměřena na environmentální výchovu, využíváme okolí, které nám nabízí spoustu možností poznávat přírodu.
- Projekt vychází z ročních období, svátků, lidových tradic a akcí školy.
- ŠVP umožňuje pedagogům v jednotlivých třídách pracovat samostatně, uplatňovat své nápady a nové metody práce, používat své odborné poznatky a vědomosti.
- Dětem a jejich rodičům chceme především nabídnout kvalitní předškolní vzdělávání a usilujeme o to, aby čas prožitý v mateřské škole byl pro dítě radostí, příjemnou zkušeností a zdrojem dobrých základů do života i vzdělání.

5.2 DLOUHODOBÉ CÍLE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

- Rozvíjíme a podporujeme vztah k sobě i druhým v souladu s lidskými hodnotami.
- Rozvíjíme kladný vztah k přírodě.
- Rozvíjíme samostatnost dítěte a jeho zdravé sebevědomí.
- Snažíme se o rozvíjení každého dítěte po stránce fyzické, psychické i sociální a vést jej tak, aby na konci předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat takové nároky života, které jsou na něj běžně kladeny, (zejména v prostředí rodiny a školy).

- Rozvíjíme fyzickou i psychickou zdatnost s ohledem na věk a možnosti dítěte, podporujeme u dětí sportovní aktivity v duchu fair play a odbourávání nezdravého soutěžení.
- Posilujeme citové vazby, sebevědomí a sebedůvěru, ale zároveň umět si chránit svoje soukromí a bezpečí ve vztahu k okolí.
- Rozvíjíme komunikativní dovednosti v řečovém projevu.
- Zároveň usilujeme o vytváření základů klíčových kompetencí:
  - Kompetence k učení
  - Kompetence k řešení problémů
  - Kompetence komunikativní
  - Kompetence sociální a personální
  - Kompetence činnostní a občanské

5.2.1 KOMPETENCE K UČENÍ

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění

5.2.2 KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

5.2.3 KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

5.2.4 KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

5.2.5 KOMPETENCE ČINNOSTNÍ A OBČANSKÉ

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

5.3 METODY A FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

- Předškolní vzdělávání přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dítěte a dbáme na to, aby tato vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.
- Ve vzdělávání vytváříme takové prostředí – vstřícné, bohaté, v němž se dítě cítí bezpečně, radostně a spokojeně.
- Pro naplnění předpokladů a možností optimálního rozvoje osobnosti každého dítěte je nutné uplatňovat:

prožitkové učení

- učení dítěte vychází z vlastní zkušenosti a prožitku, je pro dítě přirozené a jemu vlastní

kooperativní učení

- učení založené na vzájemné spolupráci dětí při řešení společných složitějších problémů a situací, učí děti rozdělovat si role a úkoly, plánovat činnosti, spolupracovat, pomáhat si, radit se, vyvíjet společné úsilí, kontrolovat a hodnotit společnou práci

činnostní učení

- dítě není pasivním příjemcem, ale projevuje vlastní iniciativu, učí se na základě vlastních činností intelektových (řešení problémů) i praktických (řešení praktických situací)

tematické učení

- spočívá ve vyhledávání témat, činností a situací, které jsou dětem blízké a srozumitelné a které umožňují, aby děti získaly očekávané poznatky, dovednosti, hodnoty a postoje v reálných souvislostech a také je dokázaly prakticky využít

situační učení

- učení založené na vytváření a využívání situací

5.4 ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI A DĚTÍ NADANÝCH

- Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Snahou pedagogů je vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Mateřská škola realizuje podpůrná opatření v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP). Pravidla pro použití podpůrných opatření školou jsou vypracována v souladu s novelou školského zákona č.82/2015 Sb. a s vyhláškou č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka mateřské školy.

5.4.1 PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ PLPP DÍTĚTE SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

- spolupracujeme s těmito školskými poradenskými zařízeními – SPC, PPP Olomouc, organizace JAN - Raná péče Olomouc, OSPOD Olomouc

1. stupeň podpůrných opatření:

- Mateřská škola samostatně vypracuje plán pedagogické podpory-PLPP.
- Před zpracováním PLPP zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci v kanceláři MŠ
- Učitelé ve třídě ve stanoveném termínu vypracují stručný dokument s návrhy úprav vzdělávání žáka, schválí ředitelka školy
- Materiální podpora je poskytována dle podmínek školy nebo doporučení PPP
- Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí efektivitu zvolených úprav
- Pokud je stav setrvalý nebo se zhoršuje, rodičům je navrženo vyšetření školským poradenským zařízením (PPP, SPC)
- Ředitel školy stanoví učitele, který bude zajišťovat komunikaci se školským poradenským zařízením

- Pokud rodiče na návrh mateřské školy nereagují, dále je záležitost řešena ve spolupráci s OSPOD

2. – 4. stupeň podpůrných opatření:

- Stanovuje ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.
- Na žádost rodiče školské poradenské zařízení do 3 měsíců posoudí speciální vzdělávací potřeby dítěte a do 30 - ti dnů vypracuje pro rodiče a školu Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Lhůta se prodlužuje, pokud je nutné vyjádření dalšího odborníka (lékaře apod.)
- Na základě žádosti mateřská škola vypracuje a zašle ŠPZ potřebné informace v Pedagogické zprávě mateřské školy o dosavadním průběhu vzdělávání jako podklad pro vydání Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami
- Na základě Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami mateřská škola dle svých možností zajišťuje IVP, pomůcky, přítomnost asistenta pedagoga, uzpůsobení podmínek ve třídě, organizaci vzdělávání atd., IVP tvoříme dle doporučení ŠPZ.
- Přítomnost asistenta pedagoga v případě potřeby se zajišťuje od přiznaného 3. stupně podpůrných opatření.
- ŠPZ vyhodnocuje účelnost a efektivitu zvolených podpůrných opatření nejpozději po roce, kontrola může probíhat přímou účastí pracovníka ŠPZ v mateřské škole.

5.4.2 PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ PLPP NADANÉHO DÍTĚTE NEBO MIMOŘÁDNĚ NADANÉHO DÍTĚTE

- Spolupracujeme s těmito školskými poradenskými zařízeními - PPP Olomouc

Vzdělávání nadaného dítěte:

- Stimulujeme rozvoj potenciálu dítěte včetně různých druhů nadání, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.
- Podpoříme dítě, které vykazuje známky nadání, dalšími edukačními možnostmi, materiálním, personálním, či organizačním zajištěním.
- Věnujeme zvýšenou pozornost tomu, aby se projevy nadání dětí v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na individuální možnosti dětí dále rozvíjely.
- V případě, že se jedná o velmi výrazné projevy nadání, zejména v situacích vyžadujících značnou spolupráci a koordinaci s rodiči dětí, zpracováváme PLPP.

Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte:

- Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení.
- Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP.
- Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.
- Zajistíme realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí podle přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

5.4.3 PRAVIDLA A PRŮBĚH TVORBY, REALIZACE A VYHODNOCOVÁNÍ IVP

1. Podkladem pro zpracování IVP je:
  - doporučení ŠPZ
  - žádost zákonného zástupce
  - rozhodnutí ředitele školy (zamítnutí se vydává v režimu správního řízení)

2. IVP tvoří závazný vzdělávací dokument dítěte. Dítě je podle něj vzděláváno a je hodnoceno podle nastavených parametrů v IVP.
3. Za zpracování IVP zodpovídá ředitel školy.
4. IVP zpracovává vyučující učitel, spolupracuje s kolegyní, není v kompetenci asistenta pedagoga.
5. Obsah IVP je dán legislativou, v MŠ je zpracován jeden formulář pro různé obsahy, a tím se lépe orientují všichni vyučující.
6. IVP učitelka průběžně vyhodnocuje a upravuje. Formální vyhodnocování probíhá 2x ročně ve spolupráci se všemi zainteresovanými (se zákonným zástupcem, s ředitelkou mateřské školy, s učitelkou, s pracovníkem ŠPZ – PPP, SPC, s asistentem pedagoga atd.)
7. Platnost IVP stvrzují svými podpisy učitelky, ředitel mateřské školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte.
8. Pracovník ŠPZ stvrzuje svým podpisem, že jsou v IVP respektována a popsána jím navržená doporučení.

5.5 PRŮBĚH VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ OD DVOU DO TŘÍ LET

- Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.
- Děti od dvou do tří let jsou zařazeny do třídy s nejmladšími dětmi – Koťátka.
- Rodič se účastní prvních kroků dítěte v mateřské škole.
- Rodič předává učiteli informace o návycích z domova a společně řeší problémy.
- Rodič pomáhá dítěti se orientovat v prostředí, zvládat jednoduchá pravidla a řád.
- Rodič pomáhá dítěti osamostatňovat se a zvládat odloučení, společně s učiteli dodržuje sliby.

- Pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty může mít dítě s sebou vlastní hračku, která mu připomíná domov.
- V prvních dnech pobytu je možno dle možností rodiny domluvit zkrácenou docházku.
- Umožňujeme dětem hrát si dle jeho potřeb vedle dětí, ve skupině, s kamarádem podle tempa jeho prosociálního vývoje.
- Denně sledujeme pokroky každého dítěte, je založeno portfolio prací. Při práci s těmito dětmi uplatňujeme formy vzdělávání přizpůsobené možnostem a schopnostem dětí: volná hra, situační učení, pohybové aktivity, literární a dramatické aktivity, hudební aktivity, učení nápodobou, opakování činností, zařazení pravidelných rituálů, tvořivé činnosti, spontánní činnosti, spontánní činnosti a činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí.
- Denní režim je přizpůsoben potřebám dvou až tříletých dětí v souvislosti s potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí.

6. VZDĚLÁVACÍ OBLAST

6.1 INTEGROVANÝ BLOK „VLAŠTOVIČKO LEŤ“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Záměrem bloku je vhodnou organizací a laskavým přístupem usnadnit dětem vstup do mateřské školy. Pomoci dětem začlenit se mezi své vrstevníky a přivyknout si na denní režim v MŠ. Seznámit děti s přicházejícím ročním obdobím – podzimem, s proměnou podzimní přírody, vnímat její barevnost a krásu, posilovat kladný vztah k přírodě, uplatňovat vlastní zkušenosti z pozorování, rozvíjet vnímání všemi smysly. Seznamovat se s činnostmi, které souvisejí s podzimním obdobím (práce na zahradě, na poli, sklizeň ovoce a zeleniny, příprava zvířat na příchod zimy). Součástí je i seznámení a vlastní prožívání tradic a dětských her (pouštění draka, svátek dýní), rozvoj fantazie a představivosti pomocí pohádek.

6.1.1 DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Vzdělávací nabídka - učivo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry

- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

Očekávané výstupy – co dítěti přinese

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se v písku)
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, běžnými pracovními pomůckami

6.1.2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

- získání relativní citové samostatnosti

Vzdělávací nabídka - učivo

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- hry na téma přátelství
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte

Očekávané výstupy – co dítěti přinese

- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti
- prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

6.1.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem

rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Vzdělávací nabídka - učivo

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sbližování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.1.4 DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka - učivo

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.

6.1.5 DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi

Vzdělávací nabídka - učivo

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje) a že s těmito změnami je třeba v životě počítat, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.2 INTEGROVANÝ BLOK „VÁNOČNÍ CINKÁNÍ“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Záměrem integrovaného bloku Vánoční cinkání je radostně prožívat dobu očekávání před svátky, vést děti k aktivnímu spoluvytváření prostředí pohody, podpora potřeby vzájemně si sdělovat, rozvíjet potřebu pomoci nebo vědomě způsobit radost druhým. Nabídkou rozmanitých činností přibližovat dětem zvyky a tradice vánočního času, rozvíjet tvořivost a vlastní aktivitu dětí.

6.2.1 DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů

Vzdělávací nabídka - učivo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují, a jejich praktickým používáním
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry

Očekávané výstupy -co dítěti přinese

- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami

6.2.2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Vzdělávací nabídka - učivo

- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- estetické tvůrčí aktivity (slovesné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)
- námětové hry a činnosti
- spontánní hra
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- dramatické činnosti

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- přemýšlet, vést jednoduché úvahy a také vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
- učit se a postupovat podle pokynů

- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

6.2.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

Vzdělávací nabídka - učivo

- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.)
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého

Očekávané výstupy - -co dítěti přinese

- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

6.2.4 DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Vzdělávací nabídka - učivo

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově
- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)

6.2.5 DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Vzdělávací nabídka - učivo

- využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte
k seznamování dítěte s elementárními dětmi srozumitelnými reáliemi o naší republice
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem

Očekávané výstupy – co dítěti přinese

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

6.3 INTEGROVANÝ BLOK „ČAS BÍLÝCH VLOČEK“

Charakteristika integrovaného bloku:

- I když sluneční paprsky ztratily svou sílu a příroda spí, zjistíme, že i zima je krásná doba, která se hodí ke sportování, dovádění a pozorování přírody. Děti získají povědomí o tom, jaké jsou typické znaky zimního období, jak je důležitý pohyb pro tělesný rozvoj a zdraví. Budeme prohlubovat znalosti o lidském těle, o zdraví, nemoci, o správném oblékání. Nezapomeneme na volně žijící zvířata a jejich obživu během zimního období. Děti se seznámí s lidovými tradicemi v období masopustu. Společně prožijeme radost a veselí.

6.3.1 DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Vzdělávací nabídka - učivo

- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- konstrukční činnosti

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- zachovávat správné držení těla
- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
- ovládat dechové svalstvo
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

6.3.2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- rozvoj schopnosti sebeovládání

Vzdělávací nabídka - učivo

- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii apod.)
- činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.) a jejich smysluplnou praktickou aplikaci
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- cvičení v projevoování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- učit se nazpaměť krátké texty, vědomě si je zapamatovat a vybavit
- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování

6.3.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka - učivo

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- spolupracovat s ostatními
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

6.3.4 DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Vzdělávací nabídka - učivo

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností apod.)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát férově

6.3.5 DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Vzdělávací nabídka - učivo

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v obci (vycházky do ulic, návštěvy obchodů, návštěvy důležitých institucí, budov a dalších pro dítě významných objektů)
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

6.4 INTEGROVANÝ BLOK „DÍVÁME SE KOLEM SEBE“

Charakteristika integrovaného bloku:

- V tomto období budeme pozorovat probouzející se jarní přírodu, její změny a krásu. Posilovat radost z objeveného, zájem a zvědavost dítěte, rozvíjet všechny smysly. Budeme poznávat jarní počasí, květiny a stromy. Seznámíme se se životem zvířat – hmyzu, domácích zvířat a jejich mláďat. Přivítáme svátky jara – velikonoce, společně nabarvíme kraslice, vyzdobíme školu. Naučíme se básničky a písničky spojené s jarem. Vyrobíme dárečky a společně oslavíme Svátek maminek.

6.4.1 DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti

Vzdělávací nabídka - učivo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou

- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

6.4.2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Vzdělávací nabídka - učivo

- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co zhlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště záporných emocí, např. hněvu, zlosti, úzkosti)
- hry na téma rodiny
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
- učit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
- zachycovat a vyjadřovat své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)

6.4.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka - učivo

- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
- spolupracovat s ostatními

6.4.4 DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
- rozvoj společenského i estetického vkusu

Vzdělávací nabídka - učivo

- přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.)
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

6.4.5 DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Vzdělávací nabídka - učivo

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě (živá i neživá příroda, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- osvojovat si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi

- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

6.5 INTEGROVANÝ BLOK „TĚŠÍME SE NA LÉTO“

Charakteristika integrovaného bloku:

- Blíží se začátek léta a konec školního roku kdy si budeme užívat krásných letních dnů. Oslavíme svátek dětí, pojedeme na výlet. Povíme si o planetě Zemi, o živé a neživé přírodě i světě lidí. Budeme rozvíjet fyzickou a psychickou zdatnost a radost z pohybu při hrách a činnostech na zahradě i na vycházkách. A pak se už jen rozloučíme s našimi „školáky“ a hurá na prázdniny!

6.5.1 DÍTĚ A JEHO TĚLO

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Vzdělávací nabídka – učivo

- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.)
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí

- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- zachovávat správné držení těla
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ve vodě, v písku)
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobovat jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- mít povědomí o významu o významu aktivního pohybu
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

6.5.2 DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)

Vzdělávací nabídka - učivo

- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností; záměrné pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzické i psychické vlastnosti, dovednosti, schopnosti, city, vlastnosti dané pohlavními rozdíly, věkem, zeměpisným místem narození, jazykem) a v čem jsou si podobní
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- poznat některá písmena a číslice, popř. slova
- poznat napsané své jméno
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

6.5.3 DÍTĚ A TEN DRUHÝ

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- rozvoj kooperativních dovedností

Vzdělávací nabídka - učivo

- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- spolupracovat s ostatními
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.

6.5.4 DÍTĚ A SPOLEČNOST

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Vzdělávací nabídka - učivo

- různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.) umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamujících dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování, chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

6.5.5 DÍTĚ A SVĚT

Dílčí vzdělávací cíle - záměr

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Vzdělávací nabídka - učivo

- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a jiné nebezpečné situace a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity (ekohry)

Očekávané výstupy - co dítěti přinese

- zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

6.6 TÉMATA INTEGROVANÝCH BLOKŮ

6.6.1 VLAŠTOVIČKO, LEŤ

- Ahoj školko, kamarádi
- U nás ve školce
- Podzim
- Ovoce
- Zelenina
- Na poli
- Příroda na podzim, Drakiáda
- Svátek dýní
- List
- Les
- Lesní zvířátka

6.6.2 VÁNOČNÍ CINKÁNÍ

- Advent, Vánoční výstava
- Čert a Mikuláš
- Vánoce
- Tři králové

6.6.3 ČAS BÍLÝCH VLOČEK

- Zima
- Zvířátka v zimě
- Zimní radovánky
- Co si oblékáme
- Tělo, zdraví, hygiena
- Karneval
- Pohádka
- Tvary
- Povolání
- Jaro

6.6.4 DÍVÁME SE KOLEM SEBE

- Velikonoce
- Barevný týden
- Vesnice, město
- Květiny
- Domácí zvířata
- Pálení čarodějnic
- Maminka má svátek
- Život na louce

6.6.5 TĚŠÍME SE NA LÉTO

- Moje knížka
- V zoo
- Dopravní prostředky
- Život ve vodě a u vody
- Léto

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM A PEDAGOGICKÁ DIAGNOSTIKA

7.1 OBLASTI AUTOEVALUACE:

Klima školy - zda je ve škole přátelská a vstřícná atmosféra

Materiální, hygienické a další podmínky - zda máme potřebné podmínky k naplnění cílů, které jsme si formulovali, zda se podmínky zlepšují a zkvalitňují

Spolupráce s rodinou - zda se daří komunikovat s rodiči všech dětí, zda je program školy pro rodiče zajímavý

Naplňování individuálních potřeb dětí - zda jsou zohledňovány individuální potřeby jednotlivých dětí

Integrované bloky - zda přinášejí očekávané výsledky, zda je dost prostoru pro vlastní improvizaci a tvořivost

Práce pedagogů - pedagogický styl, zda pedagogové přistupují k dětem s porozuměním, zda mají promyšleny cíle a postupy, zda spolupracují s rodiči a ostatními pedagogy

Výsledky vzdělávání - zda děti dosahují očekávaných vzdělávacích pokroků, zda jsou rodiče s výsledky vzdělávání dětí spokojeni

7.2 PROSTŘEDKY AUTOEVALUACE

- z dlouhodobého pozorování dítěte v běžných situacích
- dále využíváme metodu rozhovoru s dítětem o jeho pocitech, prožitcích...
- rozhovor s rodiči – např. ke zjištění rodinné anamnézy
- rozbor dětských prací (kresby, malby, výrobky z pracovních činností)
- formou poznámek a hodnotících postřehů
- rozhovory a diskuse mezi učitelkami
- formou diagnostických listů – vyhodnocování pokroku dítěte
- pomocí výsledků kontrol a hospitací
- sebehodnocení
- anketa nebo dotazník

7.3 ČASOVÝ PLÁN, ODPOVĚDNOST UČITELŮ

- Evaluační činnost mateřské školy je na úrovni ŠKOLY, TŘÍDY a DĚTÍ (sledování rozvojových a vzdělávacích pokroků aj.)

7.3.1 VNITŘNÍ SYSTÉM (HODNOCENÍ ZE STRANY PEDAGOGŮ, DALŠÍCH ZAMĚSTNANCŮ A DĚTÍ)

- a) úroveň školy
  - 1 x rok soulad ŠVP, TVP s RVP PV (učitelky MŠ)
  - 1 x za rok plnění cílů ŠVP, TVP (učitelky MŠ)
  - 1 x za rok podmínky vzdělávání, vlastní hodnocení školy
  - 1x za rok autoevaluační dotazník učitelky MŠ (formou sebereflexe posoudit úroveň vlastní výchovně vzdělávací práce)
  - 1x za rok autoevaluační dotazník pro provozní pracovníky (formou sebereflexe posoudit úroveň vlastní práce)
- b) úroveň třídy
  - 2-3 x za rok hospitace u jednotlivých učitelek MŠ (ředitelka)
  - 4x ročně – hodnocení tříd do čtvrtletních zápisů z porad (vedoucí učitelka)
  - 1x za týden nebo za 2 týdny funkčnost týdenního tématu TVP
  - 1x za rok funkčnost TVP (učitelky MŠ), plnění cílů
  - 5x za rok funkčnost integrovaných bloků TVP
- c) úroveň dětí
  - 2x za rok hodnocení individuálního rozvoje dětí, hodnocení vlastní práce, sebehodnocení, výsledky vzdělávání – „Vyhodnocování pokroku dítěte“

7.3.2 VNĚJŠÍ SYSTÉM (HODNOCENÍ ZE STRANY RODIČŮ, PEDAGOGŮ ZŠ A DALŠÍCH ODBORNÍKŮ VČETNĚ ČŠI)

a) úroveň školy

- 1 x za rok zhodnocení, diskuse nad výsledky – pedagogická porada
- 1 x za rok – dotazník rodičům (formou zpětné vazby posoudit podmínky vzdělávání dětí v MŠ)

b) úroveň třídy

každodenní ohlas rodičů při osobních kontaktech

c) úroveň dětí

- každodenní ohlas rodičů při osobních kontaktech

8. ZDROJE:

Eliška Leblová Enviromentální výchova v mateřské škole, Portál, s.r.o. Praha 2012
ISBN 978-80-262-0094-0

Ing.Bureš, Bc. Jakubka,, Jakubková, Kučera, Ing. Kudličková, Machart, Strakošová,
Šilerová Ekologická výchova v mateřských školách, Ekocentrum Paleta Pardubice
1997

Zákon č. 561/2004

Tým autorů Rámcový vzdělávací program předškolního vzdělávání, MŠMT 2021